

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

İnternette yapılan radyo-TV yayınlarına geniş sansür yetkisiyle ilgili kanun düzenlemesinin ayrıntıları için RTÜK ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK)'ye verilen 6 aylık süre 27 Eylül günü dolacaktır.

RTÜK, taslağı görüşmek üzere özel bir toplantı yapacak; yönetmelik taslağı, önce ilgili kurumlara gönderilerek görüş istenecek, sonra da Cumhurbaşkanlığı yönetmeliği olarak Resmi Gazete'de yayınlanacak ve 7 aydır tartışılan internetteki sansür tasarısı devreye girmiş olacaktır.

Cumhuriyet Gazetesi'nin ulaştığı radyo-TV ve isteğe bağlı yayınların internet üzerinden sunumuna ilişkin yönetmelik taslağına göre;

- İnternet üzerinden yapılan radyo ve televizyon yayınlarının RTÜK'ten yayın lisansı veya yayın iletim yetkisi alması zorunlu olacak. Digitürk, Teledünya, D-Smart gibi televizyon kanallarını tek bir platform üzerinden sunan yayıncıların yayınlarını internet üzerinden sunmaları için yayın lisansı alması gerekecek. Netflix, Blu TV, Puhu TV gibi platformların da RTÜK'ten yayın iletim yetkisi alması gerekecek.
- TV kanallarına yönelik ağır denetim nedeniyle popülerleşen Netflix, Blu TV, Puhu TV gibi "İPTV" platformlarının içerik ve yer sağlayıcılarının yurtdışında bulunmaları, onları RTÜK'ün ve BTK'nin denetim ve sansür yetkisinden muaf tutmayacak. RTÜK'ten yayın iletim yetkisi alması gerekecek.
- İnternet üzerinden yayın yapmanın ön şartı olan lisans bedeli 100 bin TL olacak. Digitürk, D-Smart, Teledünya gibi çoklu TV ve radyo yayın platformları ise 200 bin TL lisans ücreti ödeyecek. İPTV'lerin yayın iletim yetkisi ücretleri 120 bin TL olacak. Abonelikle hizmet sunan yayıncılar yıllık net satışlarının beşte birini RTÜK'e ödemek zorunda olacak.
- İnternet üzerinden hizmet verecek yayıncının, OHAL döneminde çıkarılan bir KHK hükmü uyarınca tıpkı diğer yayıncılar gibi Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ve MİT'in güvenlik soruşturmasından olumlu not ile geçmesi gerekecek. Alınan yayın lisansları 10 yıl süre ile geçerli olacak.
- Üst kuruldan yayın lisansı bulunan radyo-TV kanalları yayınlarını internet üzerinden sunabilecek. Ayrıca lisans almalarına gerek olmayacak. Ancak bu yayınların tam olarak denetlenebilmeleri için belli şartları yerine getirmeleri istenecek.
- Lisanslı yayıncıların TV'deki yayınları ile internet sitesi yayınlarının bire bir aynı olması gerekecek. Daha önce Çukur dizisinin küfürlü/bipsiz bölümünün internet sitesi üzerinden yayımlanması sonrasında RTÜK'ün kestiği ceza da böylece altyapısına kavuşacak. Kanallar, internet siteleri üzerinden kişinin isteğine bağlı 'bip'siz yayın yapamayacak.

- İnternette yapılan her türlü yayın, RTÜK tarafından yayın ilkelerine göre denetlenecek ve cezalandırılacak. Örneğin radyo ve TV'lerde geniş olarak yorumlanan bir yayının ilkesine göre, internet yayınları da terörü övmeyecek, teşvik edemeyecek, terör örgütleri güçlü veya haklı gösterilmeyecek. Toplumun milli ve manevi değerlerine, genel ahlaka ve ailenin korunması ilkesine aykırı yayın yapamayacak.
- OHAL döneminde çıkarılan KHK'nin hükümlerine göre, terör saldırıları ile ilgili yayınlarda Cumhurbaşkanı veya görevlendireceği Cumhurbaşkanı yardımcısı ya da bakan tarafından konulan yayın yasaklarına muhatap olacak.
- Radyo- TV'den çeşitli idari para cezalarını yaptırım seçenekleri arasında kullanan RTÜK , internet yayınlarında BTK ile birlikte sadece program durdurma, uygun bulunmayan yayının program kataloğundan çıkarılması, programın içinde yer aldığı yayını tamamen durdurma veya internet yayın lisansının iptali cezalarını uygulayacak.
- RTÜK 'ün talebi doğrultusunda, BTK'nin erişim yasaklarını içeren uzun eli, bu kez de bilgisayarlara, cep telefonlarına uzanacak. RTÜK kendi yasası uyarınca uygun bulmadığı yayın için sulh ceza hakimine gidecek. Sulh ceza hakiminden ihlalin gerçekleştiği yayının bir kısmı veya bölümünün erişime engellenmesi istenecek. Ancak bunun teknik olarak mümkün olmadığı bir durumda sulh ceza hakiminin erişimin engellenmesi kararı tüm internet sitesini de kapsayabilecek.
- İnternet üzerinden yapılan yayınların denetiminde RTÜK ve BTK ortak çalışacak, her türlü iş birliğini yapacak. Bu kapsamda BTK'nin teknik imkân ve altyapısını RTÜK kullanabilecek. İnternet yayınlarına ağır denetim ve sansür için mülkiyeti RTÜK 'te ama BTK'nin de kullanımına açık olan bir "merkez" kurulacak.

Bu bağlamda;

- 1 – Taslakta; 'radyo ve televizyon hizmetlerini internet ortamından iletmeye özgülenmemiş platformların' da denetim ve yaptırım kapsamına alınmadığı belirtilmektedir. Ancak 'internette iletmeye özgülenmemiş platform' tanımlamasının ne anlama geldiği ile açıklama yapılmamıştır. 'İnternette iletmeye özgülenmemiş platform' nedir?
- 2 – Canlı yayın uygulaması 'scope' üzerinden yapılan ve muhalif seslerin görüşlerini dile getirdiği 'Medyascope' yayının denetim ve yaptırımı için 'scope' uygulamasının kendisinin muhatap alınmayacağı anlaşılmaktadır. Ancak 'Medyascope'un yaptırım çemberinin içine alınıp alınmayacağı muğlaktır. 'Medyascope' yayınları denetime ve yaptırımı tabi olacak mıdır?
- 3 – Kapsama alınmadığı belirtilen 'bireysel iletişim hizmetleri' kavramının içine ne tür yayınlar girmektedir? Bir yayının bireysel olup olmadığı nasıl tespit edilecektir? Vatandaşların Facebook, Twitter ve Instagram başta olmak üzere şahsi sosyal medya hesapları da mı takip edilecektir?
- 4 – Netflix gibi merkezi yurtdışında bulunan İPTV'ler üzerindeki denetim ve yaptırım nasıl sağlanacaktır?
- 5 – Milyonlarca görüntü ve ses yayını takip için kurulacak merkezde kaç personelin istihdam edilmesi öngörülmektedir? RTÜK ve BTK'nin mevcut personel havuzu sayı ve nitelik olarak bu işlem için yeterli midir?
- 6 – Milletvekillerinin Twitter ve/veya Facebook üzerinden yaptıkları yayınlar da yönetmelik kapsamında mıdır?